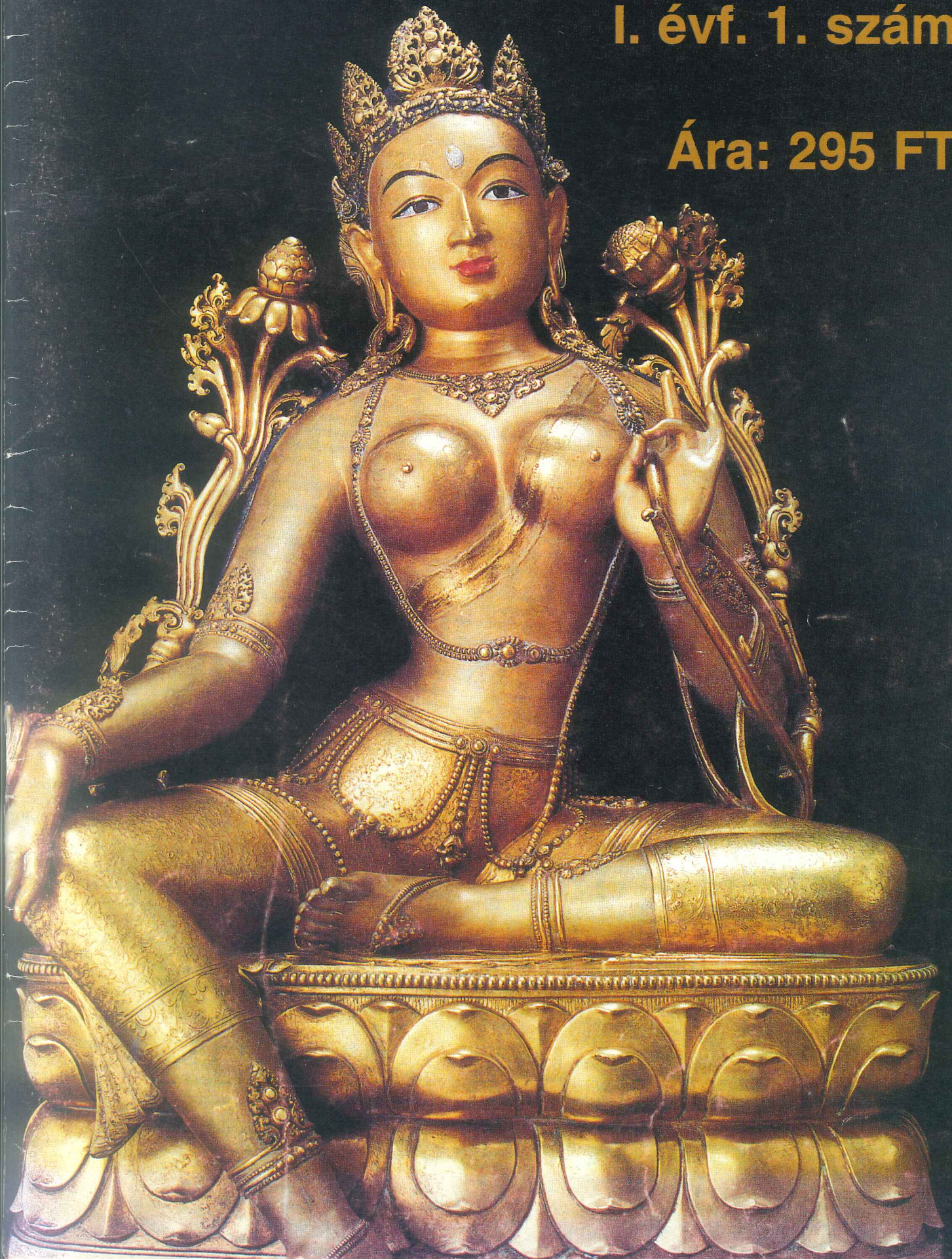

Új Keleti Szemle

I. évf. 1. szám

Ára: 295 FT

Tartalom:

A Keleti Szemle, a magyar keletkutatás ügyének tükré	4. oldal
Aknák és időzített robbanó szerkezetek a régi Kínában	5-9. oldal
A tibeti buddhizmus világképe	10-13. oldal
A hurrik	14-18. oldal
A japán képzőművészet gyökerei	19-21. oldal
Nemzetközi kapcsolatok énekekkel és tánccal	22. oldal
A kaukázusi magyarság	23-29. oldal
Íjak, íjászok régen és ma	30-33. oldal
A kínai császárság és az ázsiai hunok kapcsolatai	34-36. oldal
Aku Tompa történetek I.	37. oldal
A világ teremtése (Japán mítosz)	38. oldal
Könyvajánló	39. oldal
Filmkritika	40. oldal
Orhon	41-43. oldal
"Almás téma" (Almasz, avagy a mongóliai jeti)	44. oldal
Aikidó, az ellent nem állás művészete	45-49. oldal
Szubjektív emlékezés László Gyulára	50. oldal
Krisnás szekérfesztivál, Budapest, 1998	51-54. oldal
Újkori mongoljárás	55-58. oldal
Hurrál (B. Sarav karikatúráinak reinkamációja)	59-63. oldal

Új Keleti Szemle

Főszerkesztő, kiadó:

Barta Zsolt

Technikai szerkesztő:

Makula Zsóka

Olvasószerkesztő:

Apatóczy Ákos Bertalan

Szerkesztőség:

1157 Budapest, Kőrakás park 34. II/13

Tel./fax: 06-1-410-09-27

ISSN - 1419-2950

Köszönetet mondunk

az ELTE Belső - Ázsiai Tanszékének

és

Terebess Gábornak

A TIBETI BUDDHIZMUS VILÁGKÉPE

Majer Zsuzsa

A világ szerkezetéről, behatároltságáról, az azt benépesítő — az emberek világán kívüli, mitikus vagy más világok-béli — lényekről minden vallás kialakította saját elképzelését. Még ha Buddha tanításának nem is ez volt központi kérdése — (Buddha kifejezetten elutasítja, hogy nyilatkozzék arról, vajon a világ örökkévaló vagy nem, véges vagy végtelen — mondván, a megváltás elérésének szempontjából nem ez a lényeges) — a buddhizmus is kialakította saját világképét, nagyrészt az ind mitológiában már meglévő elképzelésekre alapozva. Ezt a világképet formálta tovább a tibeti buddhizmus vagy lamaizmus később kifejlődött irányzata.

Kozmológia

A tibeti buddhizmus világképe szerint a végtelen űrben számtalan azonos felépítésű világegyetem létezik. A mi földi, emberi világunk pedig egy ilyen világnak egy apró szigete csupán, többi részét pedig istenek, félistenek, állatok, démonok és pokolbeli lények lakják — mindnek meghatározott helye van a mindenségben belül. Mielőtt azonban az azt benépesítő lényekről beszélünk, előbb a világ szerkezetét érdemes felvázolni.

A világ — legegyszerűbb egy korongként elképzelni, melyhez egek és poklok több rétege kapcsolódik — az üres téren nyugszik, alapja egy szélkorong amelynek mozgása felkavarja a tetején elterülő vízréteget. Ennek habjából arany válik ki, ez alkotja a föld alapzatát. A világ tengelye a mitikus Szumeru (Meru) hegy. Ezt 84 ezer mérföld magas, négyszögletes drágakőhegységként írják le. Keleti oldala

Ezt a tengelyt koncentrikus körökben 7 hegylánc veszi körül, melyek magassága a legbelsőől kifelé egyre csökken. E hegyláncokat 7 óceán választja el egymástól, ezek is csökkenő mélységűek. A legbelső illatos tej-tenger, a többi aludt-tej, vaj, cukornád leve, bor, friss víz és sós víz. A legkülső hegylánc túl lebeg a 4 világsziget — ez tulajdonképpen az emberek (és az állatok) élettere. Ezek alatt van a démonok vi-

egészen a következő ugyanilyen világegyetem kezdetéig.

Most, miután a külső, fizikai világ (ahogy tibetiül nevezik: sznød-kji 'dzsig-rten, vagyis világedény) elrendezését nagyjából felvázoltuk, vegyük sorra a világot betöltő élőlények csoportjait (bcsud-kji 'dzsig-rten, vagyis a lé vagy leves ami a világedényt megtölti), az egyes létszférák jellemzőit.

A hat létszféra

A világ térképének

felvázolásakor esett már szó az azt benépesítő lények különböző csoportjairól. Amikor azonban az istenek világáról vagy a poklokról esik szó, feltétlenül tudni kell, a buddhizmusnak e képzetei mennyire eltérnek a kereszténység mennyország és pokolképétől, még ha a pokolleírások borzalmai meg-

ezüst, déli zafírkő, a nyugati rubin és az északi arany. Ezt a mitikus hegyet a tibeti Manaszarovár tó közelében álló Kailásza hegygel azonosítják, mely ennél fogva a buddhisták egyik legszentebb zarándokhelye. Ennek a világ tengelyét alkotó hegynek a lábánál élnek a félistenek, itt gyökerezik az a mitikus fa, amely a titánoknak a hegy csúcsánál élő istenekkel való állandó viszálját okozza.

lága, majd még lejjebb a poklok különböző szintjei terülnek el. A szigetek mindegyikéhez két melléksziget tartozik. A Nap, a Hold és a csillagok a Szumeru hegy körül keringenek, a legbelső hegylánc vonulata felett. Ezt az egész kerek világot egy dupla vasfal vagy vashegy öleli körül, ezen kívülre már nem jut el a Nap és Hold fény. Ott már csak a végtelen sötétség és üresség van —

döböntően hasonlatosak is. A különbség a buddhizmus lélekvandorlásban való hitéből ered. E szerint a halál után a lélek mindig e hat létállapot egyikébe születik újjá. Hogy melyikbe, azt előző életei során felhalmozódott karmája, azaz erényes illetve rossz tettei, gondolatai szabják meg. Így tehát — a kiérdemelt idő letelte után — az istenek világából alacsonyabb szintre, akár a pokolba

is le lehet zuhanni. Tehát ők is ugyanúgy ki vannak szolgáltatva a halálnak. Ezt jelképezi a létkerék ábrázolásokon (melyek egyik köre a szférákat mutatja be) a kerék karmai között tartó, a végzetet szimbolizáló démon. A poklok ugyanígy nem egy örök kárhozatot jelentenek, az elkövetett bűnöknek megfelelően kiszabott idő letöltése után innen is új, más létformába kerül mindenki.

A létezésnek örök körforgásából a kivezető utat, a megszabadulást a megvilágosodás jelenti. Ehhez a buddhizmus tanításának alapvető igazságait kell felismerni, elfogadni, hiszen ennek nem tudása vezet végső soron az újjászületéshez, a szenvedéshez.

A létezésnek hat szférája 2 csoportra osztható. A három magasabbrendű világ, a jól jártak: istenek, félistenek és emberek. Az eredeti rendszerben a félistenek csoportja még nem létezett, a késői mahájána buddhizmus fejleménye. A három szerencsétlen világ pedig az állatok, éhszomjú démonok és a pokol.

A létszférák áttekintésekor alapvető szempont, hogy az ember különleges szerepet foglal el az összes lények között. Egyedül neki van lehetősége arra, hogy többé a forgatagba vissza nem kerülve buddhává váljon, megszabadulva elérje a nirvánát. A nirvána megfelelője a tibeti nyelvben mja-ngan-lasz 'dasz, azaz elmúlás a szenvedésekből. Buddha hangsúlyozza, hogy a létezés minden szférája tele

van szenvedésekkel, az isteneké éppúgy, mint a pokol, vagy akár az emberekéle.

Most pedig ennek tükrében tekintsük át a létezés hat lehetséges szférájának jellemzőit, kiemelten foglalkozva a rájuk jellemző szenvedésekkel.

A jól járt világok

Istenek

Mint már esett róla szó a buddhizmus istenekhez való viszonyát is a lélekvandorlás hite határoz-

vágyak jelenléte, tárgyai szempontjából csoportosítva. Ez a három pedig a vágy birodalma, az anyagi formáé, illetve a forma nélküli birodalom.

A vágy birodalma lakói cselekedeteinek fő indítéka, hogy vágyaikat kielégítsék. Nemcsak istenek tartoznak bele, de az összes többi jól járt és szerencsétlen világ — a pokoltól a félistenekig. Az isteneknek a legalsó rétegét soroljuk ide 6 csoportra osztva. Az ő életükben még jelen van a vágy a finom és ízletes ételek és italok iránt, és főként a szexualitás. Legalul fekszik a Négy nagy

alja, az ő 16 alsóbb ege tartozik ide.

A formanélküli birodalomra jellemző, hogy itt már anyagi formák sincsenek. Ez azt jelenti, hogy ezeknek az isteneknek nincs testük, birodalmuk tulajdonképpen térben sem foglal el helyet. Ez Brahma 4 felsőbb egére oszlik.

A késői mahájána mitológiája mindezen istenek fölé helyezi az égi buddhák birodalmait, ennek tetejére pedig az Ádibuddhát. Ők halhatatlanok, ami a buddhizmus eredeti rendszerétől idegen, szemben a többi istennel.

Az isteneket fejük körül glóriával szokták ábrázolni. Lótuszvirágból születnek, a kívánságteljesítő fa zamatos gyümölcseit ehetik, az isteni nektár tavából ihatnak és általában minden jóban részük van. Gyönyörű kertekben, palotákban élnek. A fa miatt harcban állnak a félistenekkel. Az istenek szenvedései a félistenekkel vívott harc szenvedése, a vágyak miatti elégedetlenség és a halál. A

za meg. Bármilyen kellemes is legyen életformájuk, ők is alá vannak vetve a karma törvényeinek, szenvedéseknek, halálnak.

Különböző szintjeik a titánok birodalma felett, a Meru hegy csúcsánál, fölötté lebegve helyezkednek el. Hogy ki melyikben születhet újra, az dönti el, milyen meditációs állapotot, az elmélyülés milyen szintjét érte el. Osztályozásuk szempontja, hogy a vágyak még mennyire vannak jelen életükben.

A buddhista univerzum három területre, birodalomra osztható — szintén a

király birodalma. Ők a négy világtáj irányából támadó démonok ellen védelmezik az egeket. Felettük a Harminc-hármas ege van. Ők tulajdonképpen védikus istenségek átmenekítve a buddhista pantheonba. Indra a vezetőjük, akinek 33 fő minisztere van. Ide sorolható még a Tusita ég, az "örömteli". Itt élnek a leendő buddhák, mielőtt a földre születnének. Jelenleg Maitreja, az eljövendő buddha él itt.

A formabirodalomban már az ízek iránti és a szexuális vágy sincs meg. Brahma ur-

formabirodalom és formanélküli birodalom lakóira ezek a szenvedések nem vonatkoznak, de a halál és újjászületés szenvedése igen. Mikor letelik az érdemeik szerint itt letöltött idejük, az isteni nektár tava kiszárad, a kívánságteljesítő fa is, virágaik elhervadnak, testük, melyet eddig a nektár táplált, elveszti ragyogását és végül meghalnak. Ha istenként is erényes életet éltek, lehet, hogy megint istenként születnek, egy felsőbb szintre. Ha nem, kerülhetnek akár a pokolba is.

Félistenek

Fontos kiemelni, hogy a buddhizmusban eredetileg ez a létforma nem is volt jelen, a mahájána buddhizmus illesztette be később, nyilván görög mintára a titánok buddhista megfelelőit az addigi öt létforma mellé hatodiknak. Lakóhelyük a Meru hegy lábánál, az isteni és emberi világok között található, egyes leírások szerint a víz alatt.

Fő jellemvonásuk a büszkeség és irigység, azok születnek közéjük, akik emberként a dicsekvés bűnét követték el. Sokkal hosszabb ideig élnek, mint az emberek, tulajdonképpen fényűző körülmények és élvezetek között feleségükkel együtt. Virágokból készített koszorúkat, fűzereket viselnek, ruhájuk finom selyemből készült. A szenvedések azonban az ő életükben is jelen vannak, így a haláltudat, a betegség, kielégítetlen vá-

gyak — a reménytelen és végzetes küzdelem az istenekkel. Ennek oka, hogy az ő birodalmukban gyökerezik az a mitikus fa, melynek koronája azonban felnyúlik az égbe, így gyümölcseit csak az istenek tudják leszedni. A félistenek pedig irigységük következtében állandóan harcban állnak az istenekkel a gyümölcsökért és a szintén az istenek tulajdonában levő csodálatos isteni nektárért. Az istenek villámcsapásokkal és gyémántfegyvereikkel harcolva ellenük sokukat megölik. A nők sorsa, szenvedése pe-

dig ebben a szférában, hogy egy, a birodalmukban fekvő tóban mindent előre meglátnak: csatában eleső férjeik sorsát, halálát, újjászületését — szenvedélyes, irigységgel teli életük következtében legtöbbször a pokolba.

Emberi világ

Az emberek által lakott négy kontinens formája, színe, kiterjedése különböző. Lakóinak még jellemvonásai is pontosan le vannak írva, tulajdonképpen a négy kontinensen és a nyolc mellékszigeten élők 12 embertípusra oszthatók. A

hegység, úgy a Dzsambudvípának "földi" leképezése India. Központja a Bódh-Gájában álló fa, mely alatt Buddha elérte a megvilágosodást. Kék színű, a kontinensek legkisebbike: 7 ezer mérföld átmérőjű. Gazdagság és bűn ugyanúgy megtalálható itt, mint az erények. A négy kontinens közül ez az egyetlen, ahol a megvilágosodás elérhető, csak ide szülehetnek buddhák.

A nyugati kontinens az "Ökröt felhasználók szigete", kerek formájú (8 ezer mérföld) és vörös színű. Magasságuk és életéveik száma a keleti szigeten élő-

míg haláluk előtt hét nappal egy csúnya hang közli velük, hogy meg fognak halni. Ekkor megismerik a félelmet és a szenvedést.

Az emberi létformában rengeteg a szenvedés. 8 fő formáját írják le: a születés, az öregség, a betegség, a halál, a kielégítetlen vágyak miatti szenvedés, az, hogy elválasztva kell lenni attól (vagy amitől), akit szeretünk illetve együtt lenni azzal, akit szeretünk és a megszerzett javak megtartása miatti szenvedés. Az ami mégis kiemeli az összes létforma közül az embereket, és még az isteneknél is kedvezőbb helyzetűvé teszi, az a megvilágosodás elérésének lehetősége.

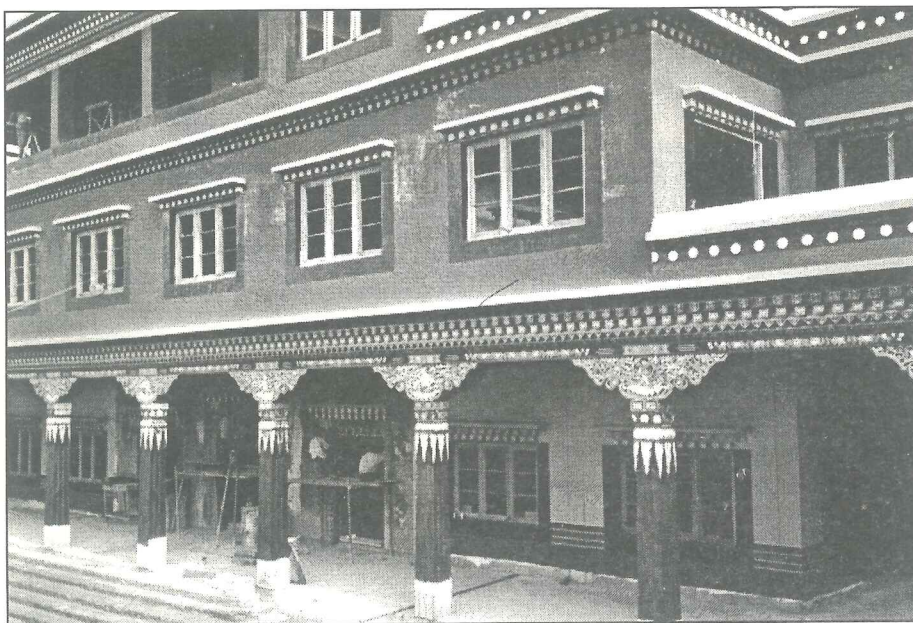
A rosszul járt világok

Állatok

Tengerek mélyén, sötétben, zsúfoltságban élnek vagy a szárazföldön, de ott is rengeteg szenvedés közt. Egymásra vadásznak, illetve az emberek vadásznak rájuk, felfalják egymást. A háziállatok súlyos terheket cipelnek, szántásra használják őket, tejüket lefejjik, szőrüket lenyírják, megölik őket a húsvéért, bőrvéért. A fő bajuk a tudatlanság, nem tudják felfogni, miért történik mindez velük.

Démonok

Világuk a poklok rétegei felett helyezkedik el, és annak lakóinál nincsenek is sokkal jobb helyzetben. Náluk az éhség és szomjúság gyötrelmei a meghatározóak. Csonttáborré soványodott, de hatalmas puffadt hasú lényekként

mellékszigetek mindenben hasonlítanak fő kontinensükre, ugyanolyan formájúak.

A keleti kontinens neve "Hatalmas termetűek szigete". Ez a sziget félhold alakú, fehér színű, 9 ezer mérföld átmérőjű. Az itt élők nálunk szerencsésebb helyzetben vannak, termetük a miénk kétszerese, 250 évig élnek. Arcuk félhold formájú, szelídek és jóindulatúak.

Délen fekszik a Dzsambudvípa, a mi világunk. Háromszög formájúként írják le — az Indiai félsziget mintájára. Mint a Meru hegynek a Kailásza

kének kétszerese. Rendkívül erősek, a nevükből következtetve fő állatuk az ökör, mindennel az látja el őket.

Északon pedig a "Csúfhangúak szigete" terül el, amely a leghatalmasabb (10 ezer mérföld), négyszögletes és zöld színű. Ők ezer évig élnek és ők a legmagasabbak. Arcuk négyszögletes mint a lovaké. Rendkívül vadak, zajosak, durva beszédűek. Még szerencsésebbek, mint a másik három kontinens lakói, náluk magától terem a gabona, nem dolgoznak, szenvedésekben sincs részüik. De ez csak addig tart,

ábrázolják őket. Büntetésként azok kerülnek ide, akik fukarok, falánkok, pénzsóvárak voltak előző életükben, illetve nem gyakorolták az adakozást. Azok is ide jutnak, akik önmaguktól is megtagadták a szükséges dolgokat, tehát az aszkézist gyakorlók. Tulajdonképpen étel és ital bőségesen állna rendelkezésükre, de túfoknyi torkuk lehetetlenné teszi, hogy hatalmas gyomrukát megtölthessék, így állandóan éheznek. Mások gyomrába lekerülve az élelem éles késekké, fegyverekké változik, melyek vérző sebeket ejtenek rajtuk.

Aszerint csoportosítják őket, hogy mi akadályozza őket az évésben, mi okozza szenvedésüket. Az első csoport, akiket valamilyen külső dolog gátol meg. Amikor például forrásokhoz, tavakhoz mennek vizet inni, felfegyverzett démonok seregei elkergetik őket. Egy másik csoport a belső akadályúak. Ők, bármilyen nagy is az étvágyuk, ha ételhez jutnak, nem tudják lenyelni, mert torkuk összeszorul, csomó kötődik rá. A tűzkoszorúsna nevezett démonok állandóan vízért jajgatnak, de amint hozzájutnak, tűzzé-lánggá változik szájukban. Ábrázolásukon tűz csap ki torkukból. Vannak olyan démonfajták is, akik különböző undorító dolgokat esznek nyálon, vizeleten, ürüléken élnek, néhányuk saját húsát eszi, véréit issza. Egy másik csoport nincs a préták világába zárva, az emberi világban szabadon kóborolhatnak (szabad démonok). Ők azok akik az emberek lakhelyei kö-

zelében, fennsíkokon, temetőekben élve az emberekben kárt tehetnek. Rengeteg fajtájuk van, olyan nevekként mint Vérszívók, Titkokat kilesők, Lélekrablók, Csecsemő-evők, Mocsárlások.

Poklok

A világszigetek, kontinensek alatt helyezkednek el, több rétegben egymás alatt. A hinájána buddhizmus rendszerében 8 pokol van, a mahájána 16 fő poklot ismer. Ezekből 8 a forró (ezek a rosszabbak), és 8 a hideg pokol. A hideg poklok vannak feljebb. Lefelé egyre na-

megmutatja az elhunytak cselekedeteit, a lelket teljes meztelenségében felfedi. Az ítéletet az ember előző tettei határozzák meg. Az életkerék ábrázolásokon a mérleg egyik serpenyőjébe kerülnek a bűnöket jelképező fekete kavicsok, másikba az erényes cselekedeteket jelző fehérek. Így dől el, hogy a bűnök fajtája szerint a következők közül ki melyik pokolba kerül.

Forró poklok

Mindegyiknek 4 kapuja van, ezeken kívül 4-4 szomszédos pokol található. Mindet lángfal veszi körül. Az

gyobb kínoknak, gyötrelmeknek van alávetve, aki odakerül — természetesen egyre komolyabb fajsúlyú bűnök elkövetése miatt. Ezeken kívül vannak még úgynevezett szomszédos poklok vagy mellékpoklok is a poklok sarkain. A kijelölt pokolban letöltött fő büntetés után még ezeken is keresztül kell haladni. A poklok mindegyikét elképesztő részletességgel írják le, és a bűnösök által ott letöltendő időt is pontosan meghatározzák. A halottak felett a Holtak Ura, Jáma ítélkezik. Kezében a "karma tükrét" tartja, ez

őrök illetve ítéletvégrehajtók borzalmas külsejű, lángoló, állatfejű óriások, tűzforró kínozószerszámokkal.

Az újraélesztő pokolba kerülőt darabokra szaggatják és tépik, majd összeillesztik és újraélesztik, pusztán azért, hogy ezt újra és újra megismételjék, mindaddig, amíg az itt letöltendő idő véget nem ér. Ide gyilkosok, öngyilkosok kerülnek, a sarlatán orvosok, akik megölték betegüket és a zsarnokok. A következő a "fekete vonal" pokol. Itt a leszzegezett áldozatok bőrébe izzó mérőrudakkal vonalakat éget-

nek, azután ezek mentén szétfűrészelik őket. A kik másokat megrágalmaztak, azok nyelvét kihúzzák, leszögezik és karókat döfnek át rajta. Ebbe a pokolba azok kerülnek még, akik szüleikkel, szerzetesekkel illetve Buddhával tiszteletlenül bántak. Az "összezúzva kínozó" pokolban a bűnösök izzó fémhegyek nyomják, zúzzák össze. Akik állatokat öltek, pl. mézsárosok, azok állatfej alakú hegyek közé kerülnek, a szent iratokkal nem törődő vagy azokat megszentésgetlenítő szerzetesek és világiak hegy nagyságú fémkönyvek közé. Másokat mozsárban zúznak össze vagy üllön kalapálnak. Itta tolvajok és gyűlöletnek, irigységnek, szenvedélynek élők bűnhődnek. A síró és üvöltő pokolban olvasztott vasat öntenek le azok torkán, akik életükben bűnük miatt börtönbe kerültek. A nagyon síró és üvöltő pokolban fortyogó olvasztott fémbe főzik ki az eretnekeket. A következő a "forró" pokol, itt azok bűnhődnek, akik állatokat készítették el maguknak étékül. Izzó fémfalú szobába zárják őket. A "nagyon forró" pokolra azok jutnak, akik az igazságot elutasították. Testükbe tüzes szigonyt döfnek és tüzes fémtányérokra tálalják. A "szüntelen kínú" pokol a legkegyetlenebb és itt kell a leghosszabb időt letölteni, állandóan lángok között de mégsem pusztulva el. A kín egyetlen pillanatra sem szűnik. Ide azok kerülnek, akik Buddhát becsmérelték, tanának ártottak vagy egy láma vérént ontották.

Hideg poklok

A forró poklok felett helyezkednek el, mivel enyhébb büntetésnek számítanak. Jéghegyek övezik mindegyiket, őreik hasonlóan rettenetes kinézetűek, mint a forró poklokéi.

A "hólyagos" nevezetűben a kínzás annyiból áll, hogy az embert jeges vízbe, jégszilánkok közé mártogatják, minek következtében bőre felhólyagosodik. A "kifakadt víz hólyagos" pokolban a hideg még fokozottabb, a hólyagok feltépődnek, hatalmas sebek lepik el a bűnhődők testét. A "jajgató" nevezetű pokolban csak a szenvedők folyamatos jajgatásának visszhangja hallatszik, leírhatatlan a szenvedés. A "nyüszítő" pokolban

a nagy hidegtől a nyelv is megbénul, csupán artikulálatlan hangokat képesek kiadni. A "fogvacogtató" nevűben az állkapocs görcsösen összeszorul, a fogak vacognak. Az utolsó három, a "kéklótusszerűen kinyíló", a "padmaszerűen" és a "nagylótusszerűen szét-hasadó" pokol kínjai lényegében ugyanúgy írhatók le, a sebek kékes majd vöröses színűre fagnak, ötfelé, tízfelé majd százfelé széthasadnak, mint a ló-tusz szirmai. A csontról levált húst pedig madarak csipkedik, férgek rágják.

Szomszédos poklok

A forró poklokhoz kapcsolódnak mintegy

kiegészítés, fokozásképpen. Mindenkinnek, miután letöltötte fő szenvedését a bűnéhez illő fő pokolban, mielőtt más létformába Újjászülethetne, még ezeken is keresztül kell haladnia. 4 fajtája van, mindegyik forró pokol minden sarkán van mind a négyből egy-egy.

Az "izzó parázssal teli árokban" kell először végigrohanni, miközben az ember lábáról lesül a hús. A "rothadó hullák mocsarába" kerülve a pokolból szabaduló lesüllyed a foszladozó tetemek közé, őt is elkezdik enni a férgek, kukacok, oszladozni kezd. Utána a "borotvaéles ligeten kell keresztülrohanni, ahol az éles fűszálak felsebzik a menekülő lábát. A "kardlevelű erdőben" a fákról hulló met-

sző falevelek pedig még arcát is összeszabdadják. Mindezekben a kínzatásokon átesve még egy hatalmas forró fémfolyó túlpártjára kell átjutni. A túlpártján tömött sorban álló fatönkők éles vaslevelekkel 46 húzzák karóba a felmászni próbáló menekülőt.

És ezzel a büntetések, kínzatások fajtái még mindig nem merültek ki. Az eddig felsoroltakon kívül léteznek még úgynevezett alkalmi vagy ideiglenes poklok, ahol valaki nem folyamatosan tartózkodik, hanem tulajdonképpen még az életében élhet át ilyen szenvedéssel teli pillanatok, rövidebb időszakokat — ezek sohasem tartanak egy napnál tovább.

A Terebess Kiadó új kiadványai:

Kara György: Mongol-magyar szótár 4999,-

Szótárunk az első mongol-magyar szótár, amelyet a nemzetközi hírv nyelvtudós és orientalista, a régi és a mai mongol nyelv avatott ismerője, Kara György állított össze munkatársaival. A kötet megjelenése valódi tudományos szenzáció, de a nyelvészek, Kelet-kutatókon kívül ajánljuk a külkereskedőknek, utazóknak, a mongol kultúra barátainak.

Miért jön a nyárra tél? (Mongol eredetmondák és mítoszok) 1199,-

E könyv a hazai közönség számára szinte ismeretlen mongol eredetmondákat, meséket gyűjti össze, melyek bemutatják a nép kultúráját, vallanak származásáról, szokásairól, hiedelem világáról. Egyszerre élvezetes, fordulatos olvasmány és kalauz egy távoli, egzotikus világ megismeréséhez.

Yuan Xiang: Kínai gyógygolyók - A természetgyógyászat csodája 150,-

A „Csikung gyógyító golyók az ősi Kínából” harmadik kiadása.

Több kínai és európai kórház vizsgálatai bizonyítják, hogy az ősi kínai gyógygolyók rendszeres használata rendkívül eredményes a magas vérnyomás, ízületi gyulladás, angina pectoris gyógyításában. Kötetünk e golyók használatára tanít meg részletes ábrák segítségével.

Diószegi Vilmos: Sámánok nyomában Szibéria földjén 1699,-

A szerző a magyar és nemzetközi néprajztudomány kiemelkedő, áldozatos alakja, aki minden nehézséget vállalt kutatásai érdekében. Ő volt az egyetlen külföldi kutató, aki a szovjet rendszerben terepen kutatta a már kihaltként vélt szibériai sámánizmust. Négyeszer járt Szibériában, s könyvében 1957-es, 1958-as útjainak izgalmas élményeit írja le, a sámánokkal kialakított baráti kapcsolatainak meghatározó emlékeit eleveníti fel naplói nyomán.

Diószegi Vilmos: Samanizmus 1199,-

A kitűnő néprajztudós kutatásai során a honfoglalás előtti magyar és a szibériai népek hitvilágával foglalkozott. Eredményeit nem csupán a tudományos világgal kívánta megosztani, de mindenkivel, akit a téma érdekel. Ezért írta meg ezt a művet, amelyben megfogalmazza a sámánizmus lényegét, sajátosságait, leírja gyakorlatát, s összefoglalja a sámánizmusról korábban vallott nézeteket. A több mint harminc éve megjelent kötet ma már igazi könyvritkaság, ezért adjuk ismételtelen közre.

A. P. Csehov: Szibéria 1399,-

A nagy orosz író, aki mindig szót emelt az elesettek, megaláztatottak, az élet perifériájára kerültek érdekében. 1980-ban azért utazott Szibériába, majd Szuhalin szigetére, hogy tanulmányozza az elmaradt vidékek lakóinak, s köztük a legnyomorítottabbak, a fegyencek életét. Fokozottan érezte e távoli tájakon az emberi kiszolgáltatottságot, a századvégi orosz mozdulatlanyságot, de esetenként a humánizmust, a szolidaritást is. Csehov remek - magyarra most először lefordított - levelekben és megdöbbentő elbeszélésekben számolt be szibériai tapasztalatairól - ezt adjuk most közre - , míg Szuhalin szigetekbeli élményeinek külön könyvet szentelt, amelyet - jelen kötetünk párájaként - , hamarosan megjelentetünk.

Rosta Erzsébet: Kínai kézidiagnosztika 1199,-

A hagyományos kínai orvoslás szerint az emberi test szerves egységet alkot, s a belső szervekben végbemenő kóros elváltozások jelet hagynak a test felszíni szöveteiben is, mindeneke előtt a kéz különböző területein. Ha pl. a vérben túl sok a zsírsav, az dombokat alkot a tenyérben, amelyek torzítják az ott meghúzóódó vonalakat is, a rendellenes légzés a test kémiai egyensúlyát borítja fel, s ezt jelzi a tenyér bőrének színe, állapota, stb. Kötetünk segít a jelek felismerésében és értelmezésében, tehát biztosítja, hogy módunk legyen idejében orvoshoz fordulni.

Weöres Sándor - Nyisztor Zoltán: A keleti út (Párhuzamos naplók) 399,-

Weöres Sándor 1937-ben utazott első ízben Keletre, az előző évben elnyert Baumgarten-díj / a kor legrangosabb irodalmi kitüntetés / összegéből. Útját, melynek során eljutott Indiába, Ceylonba, Singaporéba, Manilába naplóban és versekben örökölte meg. Ugyanezen a hajón indult a kínai missziókat meglátogatni a kor neves egyházi írója, szerkesztője, Nyisztor Zoltán is, aki szintén lejegyezte élményeit. A két napló egymás mellé állításából nagyon érdekes, ismeretlen, színes kép rajzolódik ki Weöres Sándor - költői fejlődése szempontjából oly meghatározó - , útjáról, melynek során először szembesült a keleti kultúrával.